

KIRJALLINEN KYSYMYS 1180/2013 vp

Tietoyhteiskuntakaarta koskevan esitysluonnoksen korjaaminen

Eduskunnan puhemiehelle

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee hallitusohjelmaan perustuvaa tietoyhteiskuntakaarta (TYK), johon on tarkoitus koota keskeiset sähköistä viestintää ja tietoyhteiskunnan palvelujen tarjontaa koskevat säännökset. Tietoyhteiskuntakaari kokoaa saman sateenvarjon alle liki kymmenen nykyisin erillistä lakia. Keväällä 2013 toteutettu laaja lausuntokierros paljastaa, että "sääntelykokonaisuus on niin mittava, että ehdotettu laki on hallittavuuden äärirajoilla", kuten työ- ja elinkeinoministeriö lausunnossaan toteaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö mainitsee omassa lausunnossaan: "Esitys tietoyhteiskuntakaareksi muodostuu erittäin laajaksi, mutta samalla sen ulkopuolelle jää olennaisia tietoyhteiskunnan sääntelyyn vaikuttavia kokonaisuuksia."

Hankkeen tavoitteita ovat muun muassa päällekkäisten säännösten poistaminen ja sääntelyn vähentäminen ja selkeyttäminen. Elisa Oyj toteaa kuitenkin: "Lausunnolla oleva hallituksen esitysluonnos lisää merkittävästi alaan kohdistuvaa uutta sääntelyä ja kustannusrasitetta." Tietosuojavaltuutettu muistuttaa: "Sähköiseen viestintään ja yksityisyyden suojaan liittyvää lainsäädäntöä uudistettaessa tulisi kiinnittää huomio myös Euroopan komission ehdotukseen uudeksi tietosuojasetukseksi ja sen meneillään olevaan valmisteluun, jotka todennäköisesti johtavat henkilötietolain kumoamiseen ja vaikuttavat myös nyt suunniteltavan TYK:n sisältöön ja sen soveltamiseen."

TDC Oy Finland mainitsee lausunnossaan: "Oletettavasti kiire on johtanut pykälävertailun

puuttumiseen luonnoksesta, mikä on valitettavaa erityisesti, kun lausuntoaika on kuitenkin varsin lyhyt. Kiire näkyy myös joiltakin osin virheellisissä pykäläviittauksissa ja siinä, että sama pykälä on luonnoksessa kahdessa eri kohdassa vähän eri muodossa. "CSC — Tieteen tietotekniikan keskus Oy toteaa: "Säännöksiä ei ole, osin ilmeisesti hallitusohjelman aikataulupaineista johtuen, valmisteltu vastaavien laajojen uudistushankkeiden tavoin (esim. rikoslaki, prosessilait, ym.) työryhmässä tai komiteassa, joka olisi jättänyt erillisen mietinnön." Myös Microsoft Oy kritisoi voimakkaasti: "Lausuntokierroksella oleva esitys toteaa lain tavoitteista varsin monisanaisesti, mutta hallitusohjelmasta poikkeavalla tavalla." ja "Luonnos on pikemminkin kiinni menneessä kuin tulevassa."

Kevään mittavan lausuntokierroksen perusteella voidaan todeta, että hallituksen esitysluonnos on vielä täysin keskeneräinen ja huolimattomasti valmisteltu. Sitä leimaa hallituksen muiden suurten ja tärkeiden hankkeiden tapaan kiire. Hallitus lupaa tuoda esityksensä eduskunnalle loppuvuodesta 2013.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että sen tietoyhteiskuntakaarta koskevan esitysluonnoksen virheet ja puutteet korjataan huolellisesti ilman kiirettä, vaikka val-

miin esityksen tuomista eduskuntaan pitäisi sen vuoksi siirtää?

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2013

Maria Tolppanen /ps

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Maria Tolppasen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1180/2013 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että sen tietoyhteiskuntakaarta koskevan esitysluonnoksen virheet ja puutteet korjataan huolellisesti ilman kiirettä, vaikka valmiin esityksen tuomista eduskuntaan pitäisi sen vuoksi siirtää?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituksen kesäkuussa 2011 laatima ohjelma sisältää kirjauksen tietoyhteiskuntakaaresta, johon kootaan keskeiset sähköistä viestintää ja tietoyhteiskunnan palvelujen tarjontaa koskevat säännökset. Sähköistä viestintää koskevaa lainsäädäntöä on noin 490 pykälässä yli kymmenessä erilaissa. Tietoyhteiskuntakaaren tarkoituksena on poistaa sähköistä viestintää koskevan lainsäädännön päällekkäisyydet sekä selkeyttää, ajanmukaistaa ja parantaa sääntelyä.

Hallituksen esitysluonnosta on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä. Esityksen valmistelu on ollut avointa. Valmisteluun on perustettu laajapohjainen, noin 50 toimialan edustajista koostuva seurantaryhmä. Tämän lisäksi perustettiin valmistelun tueksi seitsemän alatyöryhmää, joissa keskityttiin erilaisiin asiakokonaisuuksiin. Näitä teemaryhmiä olivat: toimilupa-järjestelmän uudistaminen, huomattavan markkinavoiman sääntely ja yhteenliittäminen, sähköisen viestinnän ja palvelujen tietoturvan ja jatkuvuuden turvaaminen, viranomaisten avustamisesta aiheutuvat kustannukset, viranomaisverkon käyttäjärühmät, kuluttajansuojaa koskevien

säännösten tarkistaminen sekä sähköisen viestinnän yksityisyyden suojaa koskevien säännösten tarkistaminen. Alatyöryhmät olivat avoimia kaikille yrityksille ja yhteisöille, jotka halusivat olla mukana tietoyhteiskuntakaaren valmistelussa. Alatyöryhmissä oli jäseniä 30—70. Jo ennen seurantaryhmän ja alatyöryhmien toiminnan käynnistämistä, toimialalta pyydettiin verkkokyselyssä mielipiteitä siitä, mitä lainsäädäntöä hankkeessa pitää olla mukana, minkälaisia asioita käsiteltäisiin ja mitkä olisivat mahdolliset muutosteemat. Näistä kokonaisuuksista rakennettiin alatyöryhmien teemat.

Kun ensimmäinen luonnosversio säännöksistä heinäkuussa 2012 valmistui, pyydettiin kaikilta seurantaryhmään ja alatyöryhmiin kuuluvilta jäseniltä epävirallisia kommentteja. Saatujen kommenttien perusteella valmistelua jatkettiin alatyöryhmissä ja viranomaisvalmistelussa.

Hallituksen esitysluonnos oli laajalla lausuntokierroksella keväällä 2013. Lausunnon antoi yli 90 tahoa. Lausunnonantajista suurin osa piti sähköisen viestinnän ja tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen lainsäädännön kokoamista yhteen ja säännösten selkeyttämistä hyvänä asiana. Tietoyhteiskuntakaarta pidettiin lausunnoissa tärkeänä edistysaskeleena tietoyhteiskuntaa koskevan lainsäädännön modernisoimiseksi, selkeyttämiseksi ja saattamiseksi mahdollisuuksia tarjoavaksi.

Viestintäpoliittinen ministeriryhmä kokoontui kesäkuussa 2013 linjaamaan lausuntokierroksella esiin nousseita asioita. Linjauksia annettiin muun muassa huutokauppamenettelystä, teleyritysten tukkuhinnoittelun valvonnasta, kuluttajansuojasääntelyn yhteisvastuusääntelystä ja verkon neutraliteetista, sähköisen viestinnän tietosuojalain 13 a—k §:stä, viestinnän jatkuvuuden

turvaamisesta, markkinaehtoisesta taajuusmaksusta, viranomaisten tehtäviin ja järjestelmiin liittyvistä korvauksista, ryhmälähetystekniikasta sekä lyhytaikaisten radioiden kaupallisesta viestinnästä.

Kevään 2013 jälkeen on virkamiesvalmistelussa keskitytty ottamaan huomioon annetut lausunnot yhdessä viestintäpoliittisen ministeriryhmässä tehtyjen linjausten kanssa. Hallitus tulee antamaan esityksen tietoyhteiskuntakaareksi, kun se on valmis annettavaksi eduskunnalle.

Helsingissä 15 päivänä tammikuuta 2014

Asunto- ja viestintäministeri Pia Viitanen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 1180/2013 rd undertecknat av riksdagsledamot Maria Tolppanen /saf:

Vad ämnar regeringen göra för att felen och bristerna i dess utkast till proposition om en informationssamhällsbalk ska avhjälpas noggrant och utan brådska, även om man på grund av det blir tvungen att skjuta upp överlämnandet av den färdiga propositionen till riksdagen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Regeringsprogrammet från juni 2011 innehåller en skrivning om en informationssamhällsbalk, med en sammanställning av de centrala bestämmelserna om elektronisk kommunikation och informationssamhällets tjänster. Regleringen av elektronisk kommunikation är spridd på ca 490 paragrafer i över tio lagar. Avsikten med informationssamhällsbalken är att eliminera överlappningarna i lagstiftningen om elektronisk kommunikation samt att förtydliga, modernisera och förbättra den.

Utkastet till regeringens proposition har beretts vid kommunikationsministeriet. Beredningen av propositionen har skett enligt öppna principer. För beredningen har inrättats en uppföljningsgrupp med ca 50 branschrepresentanter. Därutöver tillsattes som stöd för beredningen sju underarbetsgrupper för olika delområden. Dessa delområden var: förnyande av koncessionssystemet, reglering av betydande marknadsinflytande och samtrafik, tryggnad av elektronisk trafik samt dataskydd och kontinuitet, kostnader för bi-

trädande av myndigheter, myndighetsnätets användargrupper, justering av bestämmelserna om konsumentskydd samt justering av bestämmelserna om integritetsskydd i samband med elektronisk kommunikation. Underarbetsgrupperna var öppna för alla företag och organisationer som ville delta i beredningen av informationssamhällsbalken. Underarbetsgrupperna hade 30–70 medlemmar. Redan innan uppföljningsgruppen och underarbetsgrupperna inledde sin verksamhet gjordes en webbenkät för att ta reda vilken lagstiftning branschen tyckte att projektet skulle omfatta samt vilken typ av ärenden och vilka ändringsteman som eventuellt skulle behandlas. Utifrån dessa helheter byggde man upp underarbetsgruppernas temaområden.

När det första utkastet till paragrafer blev klart i juli 2012 ombads alla medlemmar i uppföljningsgruppen och underarbetsgrupperna att ge inofficiella kommentarer. Med utgångspunkt i dessa kommentarer fortsatte arbetet i underarbetsgrupperna och som beredning på myndighetsnivå.

Regeringens propositionsutkast har våren 2013 varit på en omfattande remiss. Sammanlagt inkom det över 90 yttranden. I merparten av remissvaren anses det vara bra att det görs en sammanställning av lagstiftningen om elektronisk kommunikation och informationssamhällets tjänster samt att bestämmelserna förtydligas. Informationssamhällsbalken anses vara ett viktigt steg när det gäller att modernisera, förtydliga och utveckla lagstiftningen om informationssamhället.

Trafik- och kommunikationspolitiska ministergruppen sammanträdde i juni 2013 för att dra upp riktlinjer efter remissomgången. Riktlinjer drogs upp bl.a. för auktionsförfarandet, övervak-

ningen av teleföretagens grossistprissättning, konsumentskyddslagstiftningens bestämmelser om solidariskt ansvar och nätneutralitet, 13 a—k § i lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation, tryggnad av kommunikationens kontinuitet, marknadsbaserade frekvensavgifter, ersättningar som hänförs till myndigheternas uppgifter och system, grupp-sändningsteknik samt kommersiella meddelanden i verksamhet med kortvariga radiokoncessioner.

Efter våren 2013 har man inom myndighetsberedningen koncentrerat sig på att beakta utlåandena tillsammans med de riktlinjer som trafik- och kommunikationspolitiska ministerarbetsgruppen dragit upp. Regeringen kommer att överlämna propositionen om en informations-samhällsbalk när den är klar att överlämnas till riksdagen.

Helsingfors den 15 januari 2014

Bostads- och kommunikationsminister Pia Viitanen